

13x13, els primers passos de la ficció televisiva

www.quaderndelesidees.press/13x13-els-primers-passos-de-la-ficció-televisiva/

7 d'abril de 2025

13x13 és una sèrie completament oblidada. No va «marcar un país» com en certa manera ho farien anys més tard *Poblenou* o *Bola de Drac*. Tot i això, proposem aquest exercici arqueològic perquè s'erigeix en clar antecedent del que acabaria sent la ficció televisiva catalana (i perquè se n'ha parlat poquíssim). *13x13* va ser un autèntic camp de proves per a desenes d'actors, guionistes, directors i tècnics catalans. Publicitada com «[13 escriptors per a 13 històries sorprenents](#)», alguns dels grans noms vinculats a la proposta serien Manuel de Pedrolo, Maria Antònia Oliver, Pere Calders, Pere Quart, Montserrat Roig, Antoni Ribes, Orestes Lara, Ricard Reguant o Antoni Verdaguer. Déu-n'hi-doret. En total, hi trobem fins a vuit directors de renom i una quinzena llarga d'escriptors destacats de la nostra literatura. La sèrie fou concebuda com una antologia i, per tant, es tracta d'una proposta ambiciosa però molt compartimentada, difícil d'analitzar de forma unitària. Deixarem que el lector la vagi descobrint gràcies a l'anàlisi desglossada de capítols que trobarà a continuació, però abans, per evidenciar la importància de la sèrie com a artefacte pioner de la ficció televisiva catalana, posarem dos dels seus artífexs més paradigmàtics en perspectiva.

13x13

Comencem per Jaume Fuster, un escriptor que, com Manuel de Pedrolo o Rafael Tasis, va sentir l'obligació de construir un cos literari popular on tinguessin cabuda la novel·la negra, la ciència-ficció i la fantasia. Aquesta vocació de país, esperonada per la detecció d'una carència evident d'aquests gèneres de masses a casa nostra, es va traduir en obres de fantasia èpica com la sèrie *Crònica del Món Conegut*, iniciada amb *L'illa de les*

Tres Taronges el 1983, o trepidants novel·les policíiques com *De mica en mica s'omple la pica* (1972) i *La corona valenciana* (1994). Pel que fa a l'apartat audiovisual, fou responsable de ficcions pretèrites com l'original sèrie de misteri *Qui?* (1990), una antologia de teatre filmat on el públic interactuava amb els protagonistes amb l'objectiu de resoldre un crim. Igual d'inoblidable i exemplar és la seva participació com a productor de *La Granja* (1989), primera sèrie de ficció rodada per TV3 que, tot i néixer com a pròleg i vehicle de debat per al programa de Joaquim Maria Puyal *La vida en un xip*, adquiriria entitat pròpia i continuïtat en el temps.

Ocorre si fa no fa igual amb el realitzador Antoni Verdaguer, per posar un altre exemple significatiu. Format a París a mitjans dels anys setanta, va assumir el rol d'ajudant de direcció en films com *La verdad sobre el caso Savolta* (Antonio Drove, 1978), *El pico* (Eloy de la Iglesia, 1983) o *Barcelona Connection* (Miguel Iglesias, 1987). Ja com a director signaria *La teranyina* (1989) i *Havanera 1820* (1992), entre d'altres. També se'l relaciona amb la peça de ficció que obria el concurs de Joaquim Maria Puyal *Vostè jutja* (1985-1987), autèntic antecedent de ficció televisiva catalana que encara no es pot catalogar com a sèrie pròpiament dita. La seva dedicació al país el menaria, entre altres coses, a rodar un curtmetratge informatiu sobre l'Estatut de Catalunya protagonitzat per Ovidi Montllor.

Acostumats al llenguatge actual i a la nova manera de consumir ficció mitjançant plataformes digitals, no podem passar per alt que *13x13* fou una sèrie molt deutora del llenguatge teatral —el referent de ficció que tenien més a mà—, rodada i estrenada fa quaranta anys. Hem de saber posar-la en context, i fins i tot perdonar-li l'aire naïf —o directament carrincló— que traspuen alguns dels seus episodis.

1. GERANI A L'HIVERN (Josep Maria Benet i Jornet)

Direcció: Ricard Reguant **Intèrprets:** Àngels Aymar, Carles Sabater, Montserrat Carulla, Montse Guallar

El primer capítol acumula tots i cadascun dels ingredients que caracteritzaran la sèrie. Ve signat pel realitzador Ricard Reguant, l'únic que repetirà dues vegades en el rol de director. El guió és de Josep Maria Benet i Jornet, conegut renovador del teatre català i un dels màxims impulsors de la primera època de la ficció nostrada (*Poble Nou*, *Nissaga de Poder*, *Ventdelplà*). Podríem qualificar la història que se'ns explica com un sàinet o comèdia perversa de situació amb plantejaments arriscats i tocs del que ara anomenem *dramèdia*. Una dona madura, soltera i sense fills (Carulla) conviu amb una jove dispesera (Guallar) que se salta les normes deixant entrar el seu promès (Sabater) al dormitori. Un mal dia la propietària els enxampa al llit, cosa que li desvetllarà una barreja d'indignació i desig sexual reprimat. El xicot, interpretat pel malauradament finit cantant de Sau, engegarà una represàlia en forma de falses missives d'amor anònimes dirigides a l'atabalada propietària, que començarà a acusar la soledat i sentirà que ha deixat escapar la vida. També li faltirà temps per fer safareig amb els veïns més propers, un matrimoni gris i mal avingut encarnat per Josep Castillo Escalona i Carme Molina. A partir d'aquí esclataran els malentesos i sortirà a passejar la hipocresia. El capítol exposa

temes com la infidelitat, l'assetjament, la prostitució, la repressió sexual, el masclisme i la venjança. Com es pot apreciar, els actors protagonistes, la majoria ja desapareguts, han deixat un pòsit important al nostre país. Aquell mateix any, i precisament per aquesta actuació, Montserrat Carulla guanyaria el premi a millor actriu televisiva atorgat per l'Associació d'Actors i Directors de Catalunya. Altres intèrprets, com el veterà Josep Castillo Escalona, venien de treballar a les ordres de Luis García Berlanga, Josep Maria Forn, Alfonso Balcázar, Antonio Isasi-Isasmendi o José Antonio de la Loma durant la llarga nit franquista. Com també farien professionals com Josep Sazatornil —amb la sèrie *Tot un senyor*—, Castillo semblava voler contribuir al redreçament i normalització del país que l'havia vist néixer. Pel que fa a l'apartat narratiu, trobem un Reguant en plena forma que es permet algunes filigranes interessants, com l'admirable *tràveling* semicircular que finalitza a tocar del rostre de Carulla. Si obviem algunes reiteracions i baixades de ritme —i que les veus dels actors semblen estar afegides a posteriori al més pur estil italià— descobrirem un capítol molt audaç.

2. LA DAMA BLANCA (Jaume Cabré)

Direcció: Francesc Nel·lo **Intèrprets:** Josep Minguell, Josep Maria Domènech, Francesc Luchetti

El professor Graupere (Minguell) veu com la seva vida s'enfonsa en el caos més absolut quan una banda de delinqüents li roben un important i antic manuscrit que narra els detalls viscuts per una llegendària regent del comtat de Besalú anomenada «la Dama Blanca». Graupere, que s'havia emportat el manuscrit per estudiar-lo saltant-se totes les normes, descobreix que, per mantenir el seu prestigi, només té 48 hores per trobar-lo i retornar-lo. Però el manuscrit cau en mans d'un perillós criminal, el Nen (Luchetti), que intentarà fer-li xantatge. Graupere trobarà un aliat inesperat en la figura d'un simpàtic rodamón (Domènech), amb qui entaularà una curiosa amistat. Mentre l'impossible duo fabrica plans a contrarellotge per recuperar el text, una veu en off ens narra la història de la trista dama i de les traïcions que va patir. Jaume Cabré, un dels més importants escriptors en llengua catalana del segle XX, al qual devem novel·les com *La teranyina* (1984), *Les veus del Pamano* (2004) o *Jo confesso* (2011), va escriure un guió original per a televisió que va ser dirigit eficaçment per Francesc Nel·lo, en què el personatge principal veurà canviada la seva visió del món després d'enfrontar-se al perill en el seu particular «viatge a través de la nit».

3. LA REINA DE LA SELVA (Jaume Fuster)

Direcció: Antoni Verdaguer **Intèrprets:** Alfred Lucchetti, Ovidi Montllor, Carme Sansa

El capítol del ja esmentat Fuster planteja una història ben insòlita on un guionista de còmic desmenjat (Montllor) i el seu neguitós soci dibuixant (Lucchetti) hauran d'enllestir una novel·la gràfica per a un editor sense esperit creatiu (Enric Casamitjana). El còmic en què treballen es titula igual que el capítol que ens ocupa i és una aventura juvenil de segona fila que no els motiva gens. Aprofitant una visita al zoo —Lucchetti necessita inspiració— descobreixen una noia que parla amb les mones. Intrigats per la situació,

decideixen basar la seva historieta en aquesta dona amb l'esperança que l'editor els compri els canvis. Rebategen el còmic com *La reina dels goril·les* i conceben un fantasiós passat per a l'amiga dels micos. Pel mig coneixerem la filla del dibuixant (Mònica Lucchetti) i la mateixa noia misteriosa del zoo (Sansa), que evidentment té una història molt més prosaica al darrere. Tot i el final més o menys enginyós, el capítol no és gaire reeixit; tanmateix, té punts de gran interès, començant per la corrua de primeres espases que el protagonitzen, tots ells habituals del cinema i la televisió. També gaudirem d'interessants localitzacions barcelonines que avui llueixen molt diferents, com el zoo —Floquet de Neu inclòs—, l'antic Museu de Zoologia, la plaça del Pi o les Galeries Maldà. La senzilla però efectiva banda sonora del gran Ramon Muntaner i les magnífiques il·lustracions de Xavi Figueras li atorguen un bon acabat, tot i que l'autèntic plat fort de la proposta té a veure amb la manera com es plasma el procés creatiu dels protagonistes: Verdaguer roda un còmic en moviment amb un simpàtic desdoblament dels actors, o com diu Guillem-Jordi Graells en el retrat de Fuster que va redactar per a l'AELC: «la història dibuixada, resolta visualment amb una singular fusió de tècniques de còmic i cinematogràfiques, amb interpolacions del clàssic *King Kong*». El resultat és innocentot, però divertit i entenedor, tot i que d'un ritme excessivament pausat.

4. EL MATEIX PAISATGE (Montserrat Roig)

Direcció: Orestes Lara **Intèrprets:** Àngels Moll, Joaquim Cardona, Lluís Ferraz

1957. Una dona i un home es troben a Barcelona i descobreixen que van créixer al mateix poble. Ambdós estan marcats pels traumes de la Guerra Civil. Ell és artista de cabaret i vol trencar els lligams que té amb els baixos fons; ella l'ajuda quan rep una brutal pallissa per aquest motiu. A partir d'aquí assistim al naixement d'una amistat entre els protagonistes. Ell la treu de la seva zona de confort i li explica el seu apassionat amor per un altre home. A partir d'aquí la trama sembla girar al voltant de l'homosexualitat del protagonista i la reservada manera de fer de la dona (sensació reforçada per l'escena de les veïnes que malparlen d'ella). La relació és curiosa i de seguida comprovem que ella sap més del que diu; les paraules del protagonista, «vostè i jo hem vist el mateix paisatge, que no se n'adona?», adquiriran tot un nou significat al final de l'episodi, on trobaran un original retorn circular. La història sintetitza bé els interessos de l'escriptora Montserrat Roig: el dolor, la pèrdua, la decepció, la traïció i la venjança. És sens dubte un dels capítols més ambiciosos i ben resolts de l'antologia; molt cinematogràfic, amb flaixbacs recurrents —de la guerra i de la transició del 78—, escenes d'acció, gran profusió d'exterior i canvis de localització, enquadraments artístics, il·luminació dramàtica i música cinematogràfica. En definitiva, una narrativa de gran qualitat i un repartiment ben escollit, on Àngels Moll i Joaquim Cardona brillen amb llum pròpia.

5. QUE PATINES, LAURA? (Maria Antònia Oliver)

Direcció: Llorenç Soler **Intèrprets:** Jeannine Mestre, Gauden Villas, Joan Crosas, Mireia Ros

Llorenç Soler, mort el 2022, es va especialitzar sobretot en la direcció de fotografia. Com a realitzador va destacar especialment per *Max Aub: un escriptor al seu laberint* (2002). Amb *13x13* es va situar darrere de les càmeres per dirigir un guió original escrit per Maria Antònia Oliver, popular escriptora de les lletres catalanes (*Cròniques de l'anomenada ciutat de Montcarrà*, 1972, o *Joana E*, 1991) igualment finida el 2022, que va ser dona de Jaume Fuster fins a la seva mort el 1998. La peça que ens ocupa inclou, d'una banda, una interessant al·legoria sobre l'interès disfressat de compassió, en aquest cas des del punt de vista d'una periodista que acull un jove delinqüent, per qui s'obsessiona, i s'acaba convertint en un problema per a la seva rutina, i de l'altra, una mena de visió tardana de l'anomenat «cinema *quinqui*», encarnada en el personatge de Gauden Villas i la seva impossible reinserció. Té un guió sòlid, però una posada en escena no gaire destacable i una elecció d'actors més aviat insulsa.

6. LA QUIMERA (Jordi Teixidor)

Direcció: Francesc Nel·lo **Intèrprets:** Mercè Bruquetas, Joan Vallès, Àngels Aymar

La mort imminent d'un gran industrial (Vallès) condueix a una llarga conversa amb la seva dona (Bruquetas) que desperta secrets, frustracions, fingiments i guerres soterrades dins el matrimoni. El capítol, escrit per Teixidor, té lloc en una habitació tancada (el dormitori conjugal) i es construeix a partir de llargs diàlegs carregats d'hipocresia, retrets i amenaces, talment com si es tractés d'un homenatge al millor Tennessee Williams. «La quimera» és un dels capítols més seriosos de l'antologia, una peça molt teatral —no és casualitat que recaigués en Francesc Nel·lo— que sap jugar molt bé les cartes del baix pressupost i la subsegüent limitació tècnica. Malgrat l'aparició inicial d'uns quants secundaris, el pes de l'obra recau en l'esbalaïdor *tour de force* que protagonitzen Vallès i Bruquetas. L'escalada de tensió es construeix pausadament, ressaltant la malvolença. Les frases punyents se succeeixen: «Estem tancats en aquesta cambra i ens hi quedarem fins que sentis tot el pes del meu ressentiment». La panoràmica que dibuixa Teixidor despulla el masclisme ambiental, l'ensorrament de les il·lusions, el fingiment de la felicitat de cara a tercers i els remordiments: «La taula parada i la roba a punt, vet aquí el que esperaves de mi!», exclama la muller en un moment especialment delicat; «Els homes som així, és una cosa que us haurien de fer saber abans de casar-vos!», respon el marit amb arrogància. Poc després s'abordarà fins i tot el tema de la violació dins el matrimoni. En tot moment som conscients que els protagonistes tenen un lloc destacat dins la maquinària del poder i s'insinua que al sepeli hi assistirà fins i tot el president del país. Interior burgès, decoració onerosa però sòbria, grisor monòtona i generalitzada: la realització de Nel·lo no admet filigranes, és pur teatre filmat i no necessita ser res més. La peça de Teixidor no s'allunya de les constants de l'autor, sempre caracteritzades per la crítica al capitalisme i les seves institucions, un existencialisme militant i un lirisme més que aconseguit.

7. UN ESTRANY AL JARDÍ (Pere Calders)

Direcció: Manel Esteban **Intèrprets:** Constantino Romero, Pepa López. Josep Maria Ullod

Pere Calders, un dels més cèlebres escriptors catalans de tots els temps, va adaptar un dels seus relats publicat un parell d'anys abans per l'editorial La Magrana en una antologia d'idèntic títol que el capítol que tenim entre mans. Aquest ens narra un amable relat costumista sobre un matrimoni que, per entossudiment del marit, compra una casa a la Garrotxa amb la intenció de reformar-la i així tenir un tranquil lloc de retir. Després de molta feina, el marit fa un insòlit descobriment al jardí acabat d'adquirir: la tomba d'un faraó egipci. Serà autèntica? Si ho és, quines conseqüències tindrà? Hauria d'utilitzar la situació per enriquir-se? «Un estrany al jardí» té com a protagonista un simpàtic Constantino Romero secundat per una igualment carismàtica Pepa López. El director era un vell conegut de l'actor, ja que Manel Esteban (la pel·lícula més popular que va signar va ser l'adaptació del còmic *Històries de la puta mili*, el 1994, amb Juan Echanove i Jordi Mollà) l'havia dirigit el 1986 a *Olimpicament mort*, telefilm que adaptava una novel·la de Manuel Vázquez Montalbán on Romero donava vida ni més ni menys que al detectiu Pepe Carvalho.

8. TARDOR PERILLOSA (CARACTERÍSTIQUES) (Rodolf Sirera)

Direcció: Lluís Josep Comerón **Intèrprets:** Julieta Serrano, Montserrat Salvador, Pau Garsaball

Rodolf Sirera, un dels escriptors més importants de la generació del 70, conegut per ser un dels revitalitzadors de la llengua catalana des del País Valencià, que va exercir tant d'escriptor com de dramaturg a més de guionista, va ser el responsable de signar *Tardor perillosa*, una intriga amb reminiscències hitchcockianes (però en versió *light*) que narra el retrobament de dues famoses estrelles de l'òpera en un balneari. La reunió despertarà velles tensions i rancors originats pel fet que una li va robar el marit a l'altra anys enrere. «Tardor perillosa (Característiques)» és un singular joc de fum i miralls on per damunt de tot destaquen les interpretacions de Julieta Serrano i Montserrat Salvador.

9. SOLUCIÓ DE CONTINUÏTAT (Manuel de Pedrolo)

Direcció: Ricard Reguant **Intèrprets:** Pere Ponce, Anna Briansó, Carles Lloret, Joan Guasch

Probablement, el millor episodi de la sèrie en conjunt. Ricard Reguant va retrobar-se amb Manuel de Pedrolo després del gran èxit que havia suposat l'adaptació de *Mecanoscrit del segon origen* el 1986, la primera minisèrie de ficció produïda per TV3. En aquesta segona ocasió, però, Reguant adapta una de les novel·les menys conegudes de Pedrolo, publicada el 1968. Filmada majorment en blanc i negre, «Solució de continuïtat» és protagonitzada per un superb Pere Ponce en el paper d'Iu, un jove rebel, cap d'una superviolenta colla d'amics que es dediquen a destrossar tot el que troben al seu pas mentre viuen el seu particular Maig del 68 a l'Espanya franquista. En temps de feixisme, el fruit de la violència sempre serà violència sense sentit, i el fruit de l'odi, un odi encara més gran, monumental, una energia sense límit ni destí concret. Una joia enterrada als

arxius de TV3 que mereix ser redescoberta i que ja anticipava el gran futur de la carrera de Ponce. El telefilm va arribar a ser seleccionat per als prestigiosos premis IMPUT de Chicago.

10. TOBIADA (Pere Quart)

Direcció: Ricard Reguant **Intèrprets:** Carles Canut, Kathy Shower, Carles Velat

Aquest és un dels dos relats de l'antologia —l'altre és el de Pedrolo que acabem de citar— que no parteixen d'una història original per a televisió, sinó que adapten una obra prèvia de l'escriptor. Com diu Miquel Maria Gibert al seu llibre *De Joan Oliver i Salvador Espriu en el teatre de postguerra* (1993), estem davant una «farsa neonoucentista que ens presenta les victòries del financer Tobies de Mataplana sobre l'estudiant de medicina Feliu Cases. [...] l'obra resulta molt suggeridora pel tractament del llenguatge, tallant, precís i el·líptic [...] amb els seus personatges esquemàtics, l'acció ben delimitada i la ironia que vol aproximar-se al sarcasme en la visió de la realitat burgesa». Per tot això, en el capítol de Reguant se subratlla el surrealisme i les manies del protagonista, interpretat per un Canut de moviments exagerats i maneres còmiques. Entre les «Tobiades» del personatge hi trobem el fet de ser un nazi hitlerià declarat, no suportar la minyona perquè és coixa, o cronometrar la durada exacta dels petons aliens. En general, Tobies és un personatge voluntàriament insuportable i odiós, obsessionat per una atractiva jove estrangera (Shower) a qui observa des de la finestra. La noia té un pretendent trist i esquifit (Velat) que encara ho fa tot més absurd. Hem dit que el capítol ve signat per Reguant però, al contrari del que passava amb les altres aportacions del realitzador a la sèrie, no és gaire reeixit ni ha envellit bé. Vol ser innovador i modern, però el to és de comèdia carrinclona i farsa mal portada.

11. QUOTIDIANA QUOTIDIANITAT (Carme Riera)

Direcció: Orestes Lara **Intèrprets:** Núria Hosta, Abel Folk, David Sust

Una història més aviat senzilla, centrada en el triangle amorós format per Hosta, Folk i Sust, amb un final circular més o menys enginyós. La dona que assumeix el paper central de la trama no se sent realitzada dins el matrimoni i cerca nous horitzons amb un sindicalista que li deixa anar frases erudites. I és que els dos amants de la joveníssima Hosta són ben antagònics. Si en un domina la moderació i l'ensopiment, en l'altre tot és anàrquic, amb aventures i reunions polítiques fins a altes hores de la matinada. La realització d'Orestes Lara sorprèn per la seva originalitat: «Quotidiana quotidianitat» sembla voler ser el capítol *arty* de l'antologia, fins i tot pel que fa al seu títol. La fotografia i els enquadraments sovint són superiors als de la resta de la sèrie; la posada en escena llueix moderna; apareixen efectes de so estridents, i trobem un tema dels Sex Pistols a la banda sonora. El director, de reconeguda i dilatada trajectòria, ocupa un lloc destacat en aquesta remembrança de pioners perquè fou l'encarregat de dirigir més d'un centenar de capítols de *La Granja*, esmentada al principi. Pel que fa a Carme Riera, catedràtica de literatura espanyola, escriptora consagrada i posseïdora del Premi Nacional de Literatura, entre molts d'altres, no calen presentacions.

12. STRESS DE PRIMAVERA (Antoni Ribas)

Direcció: Antoni Ribas **Intèrprets:** Oriol Tramvia, Francesc Orella, Emma Quer, Carme Conesa

Un altre dels grans episodis de la sèrie, dirigit per Antoni Ribas —realitzador que va gaudir de força popularitat gràcies a títols com *La ciutat cremada* (1976) o el biopic *Dalí* (1991), protagonitzat per Lorenzo Quinn— i escrit a tres mans entre el mateix Ribas, el divulgador i escriptor Enric Gomà (també guionista de sèries populars com *Ventdelplà* o *Kubala, Moreno i Manchón*) i Víctor Mora (famos guionista de còmics i creador d'*El Capitán Trueno*). «Stress de primavera» és una mena de barreja entre la comèdia d'embolics i el *Crim i càstig* de Dostoievski, protagonitzada per Roger (Tramvia), treballador d'una agència de viatges a qui li roben cada nit el casset del cotxe i que acaba de viure una ruptura sentimental. Arribats en aquest punt, el personatge interpretat pel cantant i actor Oriol Tramvia és al límit de l'atac de nervis, una mica en la línia del Michael Douglas d'*Un dia de fúria*. La seva situació s'anirà embolicant més i més fins a arribar a embrutar-se les mans cometent un crim, tot i que molt intel·ligentment el text de l'obra mantindrà el to de tragicomèdia fins al final. Les interpretacions són molt bones i, a més, l'episodi es veu beneficiat per les aparicions d'Àngels Gonyalons i un simpàtic cameo d'Àngel Pavlovsky.

13. L' ANY SABÀTIC (Guillem Frontera)

Direcció: Lluís Josep Comerón **Intèrprets:** Simón Andreu, Sílvia Tortosa, Paula Ferry, Santi Pons

Segon episodi dirigit per Lluís Josep Comerón, que també s'havia posat darrere les càmeres a «Tardor perillosa» (episodi vuitè) i que tenia una carrera centrada en el que seria el cinema popular dels vuitanta: pel·lícules com *Dos y dos, cinco* (1981, protagonitzada per un Antonio Ferrandis que aprofitava la popularitat de *Verano azul*), *La rebelión de los pájaros* (1982, a la major glòria del grup musical infantil Regaliz) o *Un gení amb l'aigua al coll* (1983, producte que va intentar explotar l'humor d'Eugenio a la pantalla gran). Per desgràcia, els seus episodis per a *13x13* no figuren entre el millor de la sèrie i aquest en concret, on un professor interpretat per Simon Andreu ha de tornar a Mallorca on serà temptat per diferents personatges que volen utilitzar-lo per als seus propis fins, resulta una mica lent i fins i tot avorrit. Això sí, en certs moments aconsegueix despertar interès per la presència, sempre benvinguda, de la gran Sílvia Tortosa.

Vista en retrospectiva, *13x13* se'ns apareix com una proposta irregular —pràcticament totes les antologies pateixen del mateix mal—, però molt valenta i digna. Ja hem vist que té un grapat de capítols prescindibles i d'altres que pequen d'obvis, tot i el desplegament tècnic i artístic, però també hi trobem uns quants episodis formidables i alguna joia oculta. A causa del seu oblit no podem saber fins a quin punt la sèrie ha tingut influència en la generació de realitzadors actuals, si és que d'una manera o altra els ha arribat a influir, però sens dubte va ser escola i pedrera d'alguns dels noms més importants de la televisió catalana

Si t'ha agradat aquest article i vols rebre un butlletí amb els nous articles que publiquem envia'ns el teu correu electrònic i et subscriuràs a la Newsletter de Quadern.

Quadern de les ideesCapital Natural

He llegit i acceptat les condicions establertes en l'[avís legal i política de privacitat](#).

•

[Dani Morell](#)

Dani Morell és fotògraf i muntador de vídeo professional. Ha treballat per Televisió de Catalunya i Gran Enciclopèdia Catalana, entre d'altres. Ha dirigit i produït diversos curtsmetratges de ficció i documentals, alguns d'ells premiats. Apassionat de la cultura popular, fa anys que col·labora amb diferents publicacions i llibres sobre cinema [...]

[Llegir més](#)

[Javier J. Valencia](#)

Javier J. Valencia (Bilbao, 1977) es Graduat en Criminología i Política Criminal per la Universitat de Barcelona. Apassionat pel cinema i la televisió de culte des de ben jove, el 1995 va editar "Ghostwood", el primer fanzine de l'Estat espanyol dedicat a la sèrie de televisió «Twin Peaks». Sobre aquesta [...]

[Llegir més](#)